

Μάκης Γεωργιάδης

Δραματικές αναμένονται οι εξελίξεις στο σύστημα κοινωνικής ασφάλισης το αμέσως προσεχές διάστημα, καθώς κυβέρνηση και τρόικα είναι αποφασισμένες να «τελειώνουν» με τα υπολείμματα κοινωνικού κράτους τα οποία απέμειναν έπειτα από πέντε χρόνια μνημονιακού Αρμαγεδδώνα.

Οι πρώτες διερευνητικές επαφές και συζητήσεις έγιναν στη συνάντηση των Παρισίων τις πρώτες ημέρες του τρέχοντος μήνα και παρά τις καθυστερητικές δηλώσεις κυβερνητικών παραγόντων αναμένονται σαρωτικές αλλαγές οι οποίες θα πιστοποιηθούν από τις περιβόητες αναλογιστικές μελέτες «βιωσιμότητας» του ασφαλιστικού συστήματος που θα δοθούν στη δημοσιότητα ως τα τέλη Οκτωβρίου.

Βεβαίως όλες αυτές οι μελέτες δεν αναμένεται να πιστοποιήσουν τίποτα διαφορετικό από μια αυτοεκπληρούμενη προφητεία καταστροφής καθώς οι αποφάσεις για πλήρη διάλυση του δημόσιου συστήματος κοινωνικής ασφάλισης και η προώθηση της ιδιωτικής μέσω των περιλάλητων «τριών πυλώνων» είναι δομικά συστατικά της πολιτικής του προγράμματος που ακολουθεί η κυβέρνηση υπό την καθοδήγηση της τρόικας και ταυτόχρονα αποτελούν και δεσμευτικούς όρους των μνημονίων και των μεσοπρόθεσμων. Συνεπώς οι όποιοι ελιγμοί και οι αναβολές στην κατάθεση του νομοσχεδίου για τη νέα «ασφαλιστική απορρύθμιση», οφείλονται κατά κύριο λόγο στον υπολογισμό του πολιτικού κόστους και όχι σε κάποια προσπάθεια αλλαγής των επαχθών όρων αυτής της απορρύθμισης.

Ταυτόχρονα σύμφωνα με κάποιες εκτιμήσεις το έλλειμμα για το τρέχον έτος των τριών μεγαλύτερων ασφαλιστικών φορέων (ΙΚΑ, ΟΑΕΕ και ΟΓΑ) αναμένεται να ξεπεράσει το 1,2 δισεκατομμύρια ευρώ, γεγονός που αποτυπώνει την ούτως ή άλλως δραματική κατάσταση που έχουν περιέλθει τα ταμεία.

Σύμφωνα με τα όσα αφήνει να διαρρεύσουν η κυβέρνηση, το μεγαλύτερο «μαχαίρι» στην επόμενη φάση αναμένεται να πέσει στις πρόωρες συνταξιοδοτήσεις αλλά και στην αλλαγή των ορίων για τη θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος τα οποία αναμένεται να αυξηθούν δραματικά.

Παράλληλα εμφανίζεται καθυστερητική στο ενδεχόμενο γενικευμένης αύξησης στα ηλικιακά όρια συνταξιοδότησης καθώς μαζί με την τρόικα εκτιμούν ότι οι αλλαγές που πρέπει να γίνουν από εδώ και στο εξής θα πρέπει να είναι βήμα βήμα και όχι σαρωτικές.

Ταυτόχρονα όμως από την άλλη πλευρά εντέχνως διαρρέουν και το πιο ακραίο και καταστροφικό σενάριο περί ενοποίησης όλων των φορέων κοινωνικής ασφάλισης και ταυτόχρονης θεαματικής μείωσης των ήδη πετσοκομμένων συντάξεων με καταληκτική ημερομηνία το 2017. Εκτός της μείωσης των δαπανών για συντάξεις βασικός στόχος μέσω της αύξησης των ορίων στη θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος, από τα 15 έτη ή 4500 ημερομίσθια για το ΙΚΑ που ισχύουν σήμερα στα 20 έτη ή 6000 ημερομίσθια, είναι η δημιουργία όλο και μεγαλύτερων και ανυπέρβλητων εμποδίων για την έξοδο των νεότερων και μελλοντικών εργαζομένων στη σύνταξη. Παράλληλα θύματα του «νέου ασφαλιστικού» αναμένεται να είναι κυρίως οι γυναίκες και πολύ περισσότερο οι μητέρες ανήλικων παιδιών όπου έμμεσα εισάγεται και δραματική αύξηση των ορίων ηλικίας συνταξιοδότησης. Πέραν αυτών των αλλαγών που θεωρούνται δεδομένες στην επόμενη φάση, αποτελούν πραγματικότητα σειρά δεσμεύσεων, υπουργικών αποφάσεων

και ήδη ψηφισμένων νόμων η εφαρμογή των οποίων ξεκίνησε τα μέσα του καλοκαιριού ή θα ξεκινήσει στο αμέσως προσεχές διάστημα αναμένεται να έχουν καταγιστικές επιπτώσεις στο ύψος των συντάξεων. Ήδη ισχύει η «ρήτρα μηδενικού ελλείμματος» για τα επικουρικά ταμεία και η πρώτες μειώσεις από τον Ιούλιο.

Οι νέες μειώσεις στις επικουρικές συντάξεις αναμένεται να αγγίξουν το 20% μετά το πέρας του τριμήνου οπότε θα γίνει εκ νέου υπολογισμός όπως προβλέπεται. Σταδιακά αυτές σε όσους κλάδους εξακολουθήσουν να δίνονται θα μοιάζουν με φιλοδώρημα. Ταυτόχρονα σημαντικές μειώσεις αναμένονται και στα εφάπαξ καθώς θα αλλάξει ο τρόπος υπολογισμού του ύψους τους. Παράλληλα όλοι οι υπολογισμοί για τα ταμεία κύριας σύνταξης γίνονται με βάση τη δέσμευση οι παροχές να μην ξεπερνούν το ύψος των ασφαλιστικών εισφορών που συγκεντρώνει κάθε ταμείο.

Η δεδομένη σταδιακή απόσυρση του κράτους από τη χρηματοδότηση των ελλειμμάτων και των αναγκών που προκύπτουν σε συνδυασμό με τη μείωση των εργοδοτικών ασφαλιστικών εισφορών, τη μεγάλη διαρροή ασφαλιστικών εσόδων από εισφοροδιαφυγή και ανασφάλιστη εργασία και με ανεργία σταθερά στο 27%, η κυβέρνηση έχει ήδη βάλει το φυτίλι στο δυναμίτη ο οποίος εδώ και χρόνια έχει τοποθετηθεί στα θεμέλια των ασφαλιστικών οργανισμών.

Σε αυτό το πλαίσιο και με τις εξελίξεις να είναι προ των πυλών, το ζήτημα του ασφαλιστικού αναγορεύεται σε ζωτικής σημασίας για την εργατική τάξη και το κίνημα και κομβικό πεδίο ταξικής πάλης στο οποίο δυστυχώς έχει χαθεί πολύτιμος χρόνος και όλες οι εμπλεκόμενες δυνάμεις τόσο σε συνδικαλιστικό όσο και σε πολιτικό επίπεδο δεν έχουν ανταποκριθεί ως τώρα επαρκώς στο ιστορικής σημασίας μέτωπο και στοίχημα. Μέτωπο και στοίχημα συνολικής ανατροπής της αντιλαϊκής πολιτικής η οποία σε αριθμούς αντικατοπτρίζεται ως εξής: σύμφωνα με στοιχεία του ίδιου του ΟΟΣΑ οι κοινωνικές δαπάνες έχουν κατακρημνιστεί από τα 55,2 δις. ευρώ το 2009 έχουν καταρρακωθεί στα 40,3 δις ευρώ, δηλαδή κατά σχεδόν 8% ως ποσοστό του τρέχοντος ΑΕΠ. Για τις δε δαπάνες που αφορούν συντάξεις, υγεία και επιδόματα τα χρήματα που δαπανώνται το 2014 είναι 37,5 δις, ευρώ, δηλαδή 11,5 δισεκατομμύρια λιγότερα από τα 49 δις ευρώ του 2009. Στο μεσοδιάστημα έχει μεσολαβήσει και η ληστεία των αποθεματικών των ταμείων μέσω του εγκληματικού PSI και όπως οι μνημονιακές κυβερνήσεις όλοι αυτοί οι πόροι πάνε στις τσέπες των τοκογλύφων δανειστών και εταίρων της στην ΕΕ. Η ΕΤ και το ΔΝΤ θησαυρίζουν από το αίμα δεκαετιών που έχουν χύσει οι εργαζόμενοι και αν η κατάσταση δεν ανατραπεί άμεσα θα εξακολουθήσουν να πληρώνουν πλέον επί δεκαετίες με την ίδια τη ζωή τους όλοι οι καταπιεζόμενοι δυναμεί με χαμένες ανθρώπινες ζωές.

Δημοσιεύθηκε στο ΠΡΙΝ, 14.9.2014